

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZALLODÁSOK, VENDEGLŐSÖK, KAVÉSOK, PINCZEREK ES KAVEHAZI SEGÉDEK ERDEKEIT FELKAROLO SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Évesz évre. 12 kor. | Félévre 6 kor.
Háromnegyed évre 9 „ | Negyedre 3 „

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ:

IHÁSZ GYÖRGY
ÖRÖKÖSE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IX., Ferenc-körút 22. Telef.: József 22-81
Kéziratok és előfizetések ide intézendők.
Kiadóhivatali órák: délután 3-5 óráig.

Mozgóképek.

▽ ▽

Vázsonyi Vilmos

a közigazgatási bizottság ülésén higgadtan erős, okosan izzó beszédben követelte a záróra kitolását. Egyetlen éles mondattal szelvtágra a színházzal érvelők fercérvét Vázsonyi. Világosan mutatott rá a főváros lakosságának bosszantására és a mi nagy anyagi megkárosításunkra. Szemforgató pietizmuskra, a divatba jött képmutató jámborságnak, a hazug vallásosságnak akarnak tönjéjt gyujtani — a korai tejkévs kikényserítői. Pompásan mutatott rá arra a napnál világosabb igazságra, hogy a vallásosság a béke helyreállítását diktálja s nem a tyukokkal való ágybabuvást. És a legnagyobb filozófiai röpiüléssel mutatott rá az egyéni szabadság legostobább megfojtására, amely nélkül az emberi élet nem ér semmit. Olyan szépen beszélt Vázsonyi, hogy ezt az értékes beszédet talán meg sem értik ott, ahol eldöntik: mikor fekjüdjön le Budapest népe.

✧

Árdrágitó bizottsági tagok

ülnek még ma is a fővárosi bizottsági tagok között. Zeidl Vencel és Goldmann József pesti urak ma is tagjai még a fővárosi képviselőtestületnek. Az első kerületnek sehogyse tetszik ez a dolog. Nekünk se tetszik. Nem tetszhet ez az arcpirító durvaság, mely a tisztességet fojtogatja, senkinek se. Se Pesten, se Budán, se a vidéken. Nem pesti, hanem országos szegény, országos veszedelem az, hogy ilyen jó urak nem akarnak kimoszulni régi helyükből. Még nem jogerős az ítélet? Léhet, hogy még nem jogerős — papíron. Mert persze még van hatóság, ahová felebezni lehet. Majd elfogy ez a hatóság is. Am az bizonyos, hogy azok az ítéletek már jogerősek — a lelkekben, az elmékben. S ez a jogerős ítélet nem tűrheti, hogy rólunk, sorsunkról, pénzünkéről, jobb vagy rosszabb sorsunkról ilyen urak is határozhassanak.

Nemes Kun.

A sör fenevadjai.

Írta: Krónikás.

Jellemző, megdöbönt az a sörpanama, sörzSORA, amely a bécsi bíróság ítéletével egyelőre börtönbe juttatott néhány nagyurat.

Ki nem tudja, ismeri ma a hirheldt — Depositenbankot? Ebben a bankban nőttek nagygyá, duzzadt zsebű lovagokká azok az urak, akik most a bécsi bíróság jóvoitábol a fogházban elmélkedhetnek a tisztességes, agyon-sanyargatott fogyasztók örömeröl.

Oh, hogyne örülne minden magyar ember, akár sörfogyasztó vendég, akár sörkímérő vendégfogadós, mikor nyilván láthatja, hogy a nagy zsványok se folytathatják talán már a bakonybeli utonállásokat is megszegyenítő fosztogatásukat a végtelenségig.

Ime, a bécsi bíróság állapította meg, hogy Kranz és Freund urak és agilis kompánistáik a sörtermelők és a sörfogyasztók közé tolakodtak, lopakodtak s hallatlan uszoraárakra verték fel így a sör árát, mint kiváló árdrágitók.

A megdöböntőbb pedig még az ebben a szeméretlen árfelhajtásban, hogy a jó magyar árpából a hadseregnek gyártott olcsó sört adták el förtelmes uszoraáron a magyar sörivóknak.

Megrövidítették tehát a sörgyára-

kat, a vendéglősöket és a fogyasztókat egyaránt s meglópták egyuttal a hadsereget.

Nagyon jó volt: börtönbe velük!

Nem lehet még így se egészen érdeme szerint megbüntetni ezeket a dolgozó lovagokat, ezeket a modern Szent Györgyöket, akik az uszora gyilkos lándzsájával hadakoznak állandóan a türelmes, krisztusi alázottságu fogyasztók rengeteg, fegyvertelen hadserege ellen.

*

Vendéglősök, legyünk óvatosak. Most meg Magyarországon készüldik valami sörpanama. Sörhamisításról hallunk híreket. A nagyváradi rendőrség nagyarányu sörhamisításra bukkant s a nyomok — Budapestre vezetnek.

Legyünk résen!

Segítsünk mi is a rendőrségnek.

Hol vannak azok a sörhamisítók? Kik ök és merre van hazájuk? Kik fosztogatnak megint közöttünk?

Mégis csak lehetetlen, hogy mikor Németországban a sörtermelést fokozák, hogy minden német polgár hozzájuthasson a napi egy liter söréhez, mert ez az ital — tápláló ital, tömegital, akkor nálunk hamisított sört áruljanak a sör fenevadjai hihetetlen magas áron.

Legyünk résen!

Vigyázzunk, vendégfogadósok, kávések!

Uradalmi fajborokat szállít Schwarcz Béla

Nagydorogh (Tolna-megye)

Siller asztali K 310.— | Uradalmi fajbor K 325.—
Fehér asztali K 310.— | Vörös bor K 330.—
Az árak kötelezettség nélkül értendők az ottani vasúti áttömárről kölcsön hordókban utánveti mellett.

PAPIRSZALVETTÁT Kávésok részére 1000 darab papirszalvetta 5 kor.-tól kezdve
Vendéglősök részére külön nagy, puha papirszalvetta

30 darabot vehet egy vászonszalvetta mosásának áráért.

SALZER J. papirszalvetta-gyárából, BUDAPEST, IV. ker., Ferencz József-rakpart 15. szám.

Tessék mintát kérni!

A nyári időszámítás és a záróra.

Irta: Botos Balázs.

Felületesen nézve ezt a címet, azt gondolhatná az ember, hogy ennek a kettőnek semmi köze sincs egymáshoz. A dolog megmondolása után azonban azt látjuk, hogy nemcsak hogy köze van a nyári időszámításnak a fennálló záróra rendelkezéshez, hanem az fájdalmasan érinti a vendéglős- és kávési-ipart, mert ez az a két foglalkozási ág, amely a záróra tekintetében elsősorban érdekelve van. Eltekintve attól, hogy mindkét foglalkozási ág a közéleti szolgálatában áll, emellett azonban mindkettőt azt is szolgálja, hogy a napi munkában elfáradt emberek szórakozást találjanak, idegeiknek a szükséges felrészülést megszerezhessek.

A vendéglős, a kávéház, leszámítva néhány visszaélést, ma már nem az, aminek a felületes szemlélő előtt látszik. A vendéglős, a kávéház különösen a városi lakosság részére társadalmi szükséglet, ahol kevés költséggel kielégítheti társadalmi szükségleteinek jó részét, akárhányszor itt intézi el üzeti ügyeivel kapcsolatos megbeszéléseit is. Nagyon téved tehát az, aki azt hiszi, hogy a jó erkölcs, a takarékoság és nem tudom én mi minden jó ügyének előmozdítását véli azáltal szolgálni, ha a vendéglősök és kávéházak nyitvatartását korlátozza.

A felületes szemlélő azt mondhatja ugyan, hogy ebben az esetben korlátozástól nincs is szó. A 11 órai záróra továbbra is változatlanul érvényben marad, sérelemről tehát nem lehet beszélni.

Ez az épen, amihez belátás és az érdekeltek meghallgatása szükséges. Mert mi a helyzet? Felületesen nézve az, hogy egy órával hamarabb kezdődik a nap és egy órá-

val korábban végződik. Így rendben volna. Mi azonban a való tényállás? Az, hogy ma, mikor minden foglalkozási ág munkaelőhányal küzd, az embereket naponként legalább két órával tovább fogja foglalkoztatni. Ha az alkalmazott nem is lesz talán ezzel a két órával tovább foglalkozásához kötvé, a vezető, az üzlettulajdonos mindenestre fel fogja azt használni. Mi következik ebből? Az, hogy azok, akiket a vendéglős és kávé s akiket egyáltalán van: még a normális időnél is egy órával későbbben fog hozzájutni rendes fogyasztóihoz. A záróra pedig igaz ugyan, hogy névleg továbbra is 11 óra, tényleg azonban 10 óra. Vagyis a vendéglős és kávé s a legtöbb időből, amikor jövedelmének legnagyobb részét kellene bevennie: napi 2 órával rövidül meg.

A különböző foglalkozási és élvezeti cikkek beszerzési lehetőségének megnehezítése, sok esetben lehetetlenné tétele, ennek a két foglalkozási ágnak a jövedelmét már amenny is megnyírálta. A jövedelem csökkenéséhez hozzájárult az is, hogy az általános drágasággal kapcsolatban a fogyasztás is a minimumra redukálódott. Ehhez járul most még harmadiknak az üzleti idő két órával való megrövidülése. Hová fog ez vezetni? Vagy talán az államhatalomnak nem épen olyan kötelessége egyik foglalkozási ágat épen úgy védeni, mint a másikat? Nagyon rövidlátó politika volna az, mely nagyhangozsjelzavok cégére alatt rövidlátóan egyes foglalkozási ágak rendszeres tönkretételét dolgozzék. Az ilyen eljárással nemcsak megnyomorítják a vendéglős- és kávési-ipart, hanem a vendéglősök és kávéosok jövedelmének apasztásával őket, mint adóalanyokat is meggyöngítik.

Ennek a nagy sérelemnek az orvoslása ügyében a budapesti kávésiipartestület el-

nőke, Harsányi Adolf minden követ megmozdít. Munkájának eredménye még nem látható ugyan, mindenesetre azonban egész erőnkkel mögötte kell lennünk és ügyünket győzelemre kell segítenünk.

Ausztriában a vendéglősök és kávéosok hasonló kívánsága elől az illetékes körök nem zárkóztak el. Ott méltányolják a mai nehézmegélhetési viszonyok-teremtette kívánságokat. Az osztrák vendéglősök és kávéosok záróóráját egy órával tényleg meghosszabbították. Utáiban van Németországban is a záróra kitolása. Igazán nem értjük, hogy miért ne lehetnének a magyar vendéglősök és kávéosok ugyanolyan helyzetben, mint osztrák kollegáik? Reméljük, hogy a magyar kormány, mely olyan szívesen hivatkozik minden intézkedésében külföldi, különösen osztrák példákra, azt ebben az esetben is követni fogja! A belügyminiszter nem mondhatta ki még — az utolsó szót.

Bajok a szeszgyártás körül.

A »Vállalkozás« írja: »A szesztermelők, főleg a mezőgazdasági szeszfőzők körében nagy elégedetlenség tapasztalható. A múlt év őszén életbelépett pénzügyminiszteri rendelet a szesz eladási árát a fővényhozástól nyert felhatalmazás alapján 6 koronában állapította meg. Azóta a termelők szerint a mezőgazdasági szeszgyártás helyzete lényegesen rosszabbodott. Az érdekeltség februárban felterjesztést is intézett a pénzügyminiszterhez, amelyben rámutatott arra, hogy az ipari cikkek és a szén őrési megdrágulása miatt, valamint a munkabérek erős emelkedése miatt a jelenlegi szeszhatárárak már nem felelnek meg s azok sürgős felemelése érde-

Krónika a sörről.

Pesten is, meg mindenütt

Komor arcot látok,
Ezer szívből felszadad
Sötét, nehéz átok.

Ez az átok hova száll,
Azt kérdezik, kérem?
— Nem leszek most sablonos,
Komolyan ígérem.

Nem azt mondom ugyanis,
Hogy a muszkát szidják
E komor, e bus fiúk,
Germánok és szittyák.

Nem a ravasz ánglius
Most az átok tárgya,
Az oláh is békiben
Lehet fölünk máma.

Az olasz, a francia
Errefelé bliktri,
Mikor hangzik keserűn:
E pohár sört idd ki!

Azérti van e keserű,
Ez az átkos bánat,
Mert drágítják már a sört
Mégint a sörgyárak.

Sörinség volt ezelőtt,
De elmúlt a héten,
Van már sör, de az az ár,
Jaj de magas nekem!

Drágább a sör! Istenem,
Ez már mégis sok, sok!
Ily irányban hangzanak
Mindeniütt a vokok.

Hogy drágább lett a kenyér,
A hus is, tojás is,
Az nem olyan szomorú,
Vallja ezt így száz is.

Kenyér nélkül, hus nélkül
Csak meg van az ember,
De sör nélkül mit csinál
Minden késő reggel?

Borzasztó ez, uraim,
Borzasztó ez, hölgyek!
Bennünket meg tönkretesznek
A drágító bölcsek.

Ugy-e, öreg sörözők,
Mi nektek a Kárpát?
Nem bír azzal az orosz,
Vezére nem Árpád.

Nem kell nektek az orosz,
Francia sem, szerb sem,
Csak a pincér titeket
El sohse teletsen.

Csak a krigli, a pohár
Tele legyen sörrrel,
Isszátok ti lázban és
Libabőrös börrrel.

Én sajnállal titeket,
Hogy a sör oly drága...
Hej, rossz napok jönnek a
Félüres buksákra...!

Citerás.

A Zsin őrmester fogadója.

(Az első honvéd gyalogezred vendéglőseiől)

— A Vendéglősök Lapja eredeti tárcája. —
Irta: Móricz Pál.

1.

Az Üllői-ut végén, a Népligetnél, a budapesti 1-ső honvéd gyalog ezred veres téglaköböl rakott magas laktanyájában van a Zsin »őrmester« fogadója. A hirneves pesti honvédek laktanyájában minden bizonnyal egyik legnépszerűbb, leginkább látogatott helyiség ez a »kantin«, főként miótátul benne Zsin Gyula, a volt délceg őrmester a fogadós gazda. Hihetetlen méretekben fellendítette ezt az üzletet, amihez természetesen a háborús-

kében olyan törvényjavaslat benyújtását kérte, mely a pénzügyminisztert felhatalmazza arra, hogy a szeszárakat a mai 6 koronánál jóval magasabbra emelhesse fel. Hivatkoztak arra, hogy a keményítőgyárak a keményítőt 250 koronás határán adhatják el, a burgonyalisztet pedig 400 koronás rekvirálási árban viszik el s ezzel szemben a gazda, aki nagyobb költséggel szeszt készít a burgonyából, a szesz határárából csak 175, illetve 195 koronát kap a nyers szesztért. Rendkívül sok panasz merült fel különösen a szénhiány miatt. Az tény, hogy a Felvidéken levő szeszgyárak, amelyek eddig porosz szén behozatalára voltak utalva, a porosz szén behozatalának elmaradása miatt a legsúlyosabb helyzetbe kerültek.

Minden baj erendő okát azonban mégis csak a szeszárak makszimálásában látják. Az érdekeltségnek egyébként is az az álláspontja, hogy a szesz ármakszimálása egyáltalán nem alkalmas és a mai állapotból a fogyasztónak semmi előnye nincs s károsodik az állam, amely nagy bevételi többlettől esik el; károsodik a termelő, aki magával összeférhetetlennek tartja a szeszhatárarak hullását és a nagy haszon teljeszen illetéktelen kezekbe kerül. A szesz nem elsőrendű életszükségleti cikk, nem élelmiszer és így szerintük semmi ok sincs arra, hogy a szesztermelés teljes egészében határárszabás alá essék elhibázott törvényes rendelkezések következtében, melyek közé a mai tulajdonos megállapított szeszhatárár is tartozik.

Az említett februári felterjesztés azonban nem hozott eredményt és a pénzügyminiszter nem fogadta el az érdekeltség követeléseit. Ugy halljuk, hogy az érdekeltség nagy akcióra készül és legközelebb országos értekez-

letet tart. Ezen az országos értekezleten akarják megállapítani, hogy milyen nagy legyen a rekvirált szesz ára, mennyi szesz rekviráltsáék és a szabad szesznel mennyi legyen a kincstár külön nyeresége.

Bizonyos, hogy a legkényelmesebb álláspont a termelő követelése: emelni a szesz árát s földelni a makszimálás kényelmetlen nyüge, zabolája alól a szeszt. Igen ám, de nemcsak szesztermelők vannak, hanem vannak szeszárúsítók is.

A pénzügyminiszter bizonyosan nem ok nélkül nem fogadta el az érdekeltség követeléseit.

S jól tette, hogy nem fogadta el. Utóvégre is lehetetlen az, hogy mikor nagykeservesen kiküzdöttük a szesz árának makszimálását: azt a szesztermelők első füttýntésére elvesztjük.

Más kérdés azonban, hogy a szesz 6 koronás makszimálás ára megfelelő-e?

Megfelelő akkor, ha a szesztermelés szükséges nyersanyagát nem veszi el; azaz, ha nem tudja elvonni más cikk gyártása a szesztermeléshez szükséges nyersanyagot a szesztől, azért, mert a más cikk gyártója, termelője többet adhat érte, mint 6 koronás ár mellett a szesztermelő.

Komolyan, becsületesen ezt a kérdést csakugyan meg lehet vizsgálni. Ha a szesztermelők csakugyan országos értekezletre készülnek, e téren határozott adatokkal, tiszta érvekkel érhetnek el olyan eredményt, amely a 6 koronás makszimális ár emelésére vezethet. S ez ellen — sajnos — alig lehet kifogásunk, ha több, jobb s könnyebben hozzáférhető szesz lesz az eredménye. Ezt kívánja a fogyasztó, a szeszt árusító kereskedő és iparos, a termelő s bizonyosan a szeszadót szedő kincstár is.

De hogy az árakat szabadjára engedje a kormányhatalom; hogy bitang jószág legyen újra a szesz ára; az lehetetlen kívánság. Az ellen a mi ipari érdekeltségünknek is tiltakozni kell. Az visszafordulás, visszatejlesztés volna.

Azt nem engedheti meg a háború iszonyatos terheit viselő fogyasztókkal szemben tisztességes állami erő ma már sehol.

Magyarországon se! *Kisfogadós.*

Védekezés a szőlőragya ellen.

A szőlőragya gombájának kártétele ellen való óvintézkedések csak akkor járnak a kívánt eredménnyel, csupán abban az esetben biztosítanak teljes sikert, hogyha erre alkalmasnak talált anyagokkal végezzük a szokásos permetezéseket; emellett jelentőseges szerepe van a célszerűen megválasztott időszaknak is.

Nem lehetetlen, hogy a jövő évi permetezések céljaira a megkívántató mennyiségű rézgálic nem fog rendelkezésre állani; amellet ez a pótolhatatlan hatású anyag minden bizonyonnyal magasabb árban fog csak forgalomba kerülhetni. Ez okból a legközelebbi jövőben a rézgálicak takarékosan fog kelteni bánni és inkább mint máskor, suljt kell helyezni a többi rugyaellenes védekezési rendszabályokra.

Űt, ahol új telepítések vannak tervbe véve, főképen amerikai alanyú oltványszőlőkkel, legyen gondunk arra, hogy a sor- és tőtávolságok ne legyenek közleiek, mert minél több levegő és napfény járja át a szőlőültvényt, annál hamarabb száradnak meg harmat vagy eső után a levelek és a fűrtök; annjival csekélyebb tehát a fertőzés veszedelme. Egyébként sem olyan nyirkos a levegő a tőkék

idők is hozzájárultak. Mert míg békésidőkben régentebb csak a »szemlék« s a »nagygyakorlatok« alkalmával zajlott itt nagyobb, ka-varovább vendéglátás, a háborús idők óta folyton tizezrével táboroznak, váltakoznak az éhes, szomjas hadak a verestéglá laktanya magas kőfalai között.

2.

A kantinest magyarul inkább »markotányosnak« nevezik. Markotányosai már a régi római légióknak voltak s »lixia« néven emlegették őket. Az ugnevezett tábori, vagy hadjárati markotányosok az »impedimenta« néven nevezett podgyászvonatnál menteltek. Későbbi évszázadokban a »markotányosok« ledérségükkel mélyen lesúlyasztették az intézmény jóhírnevét s manap már honvédekredeinknél leginkább továbbszolgáló, régi érdemes altiszteknek szokták bérbeadni a kantinest. A pesti honvéd bakák népszerű fogadósa, ez a kedves és kedélyes Zsin Gyula őrmester is ilyen őt-öt évenként megújított »pályázattal« nyerte el az első honvéd gyalog laktanya fogadójának haszonbérletét.

A Zsin Gyulánál jóval idősebb és régebb idő óta szolgáló öreg érdemes honvedörmes-ternek, a pesti honvéd ezred szeretetveszterett »Fazekas bácsijának« ugyan elsőbbsége lett volna a kantinehoz; ámde az öreg nemes kun nem pályázott. Szülőföldjén, Fél-

egyházán próbálta már, azonban balul ütött ki a vendégösség. Fazekas bátyánknak, amikor még a bő világban »verdungal, itcével és meszelyel« méricskélte az italt. Valamikor az 1870-es években az ősi vagyont is elméricskélte — ráadásul — jó Fazekas bátyánk.

3.

Mielőtt Zsin Gyula őrmester 1907-ben elnyerte a pesti honvéd gyalog laktanya vendéglőségét, Henszl Mihályék voltak benne a kantineosok. A kőbányai-uti öreg honvéd laktanyájában pedig sok ideig egy cseh eredetű katonának az özvegye, Smircsekné markotányoskodott.

Az Űllői-út végén ma is fennáll a Henszlcsalád háromemeletes sarokháza; hanem óriási lendülettel mégis csak Zsin Gyula vezetésével nyert a pesti honvédek messzetöldre híres, sokat emlegetett fogadója.

4.

Zsin Gyula, ez a magas, szőke dőlcég magyar katona, 12 évet már kiszolgált a budapesti 32-ös közös, császári és királyi gyalogezrednél, mikor azontul még honvédek felecsapott. És továbbszolgáló altisztként a pesti 1-ső honvéd gyalogezredhez jelentkezett. Sok ideig a 3-ik századnál töltötte az időt, mint a tisztektől és legénységtől megbecsült, szeretett szolgálatvezető őrmester; majd a laktanyának lett helyettes gondnoka

s ez időből foglár-örmesterként is szerepelt. Eme kettős hivatalában, tudniillik a gondnoki-és tömlőortár-hivatalban olyan emlékezetes, jeles elődöknek lépett az örökebe, amilyen a legendás hírv, fehér, bozontos szakállas öreg Mátyás és a »dupla-fogsoru« mérges Aranyossy őrmesterek voltak. Aranyossyról beszélik, hogyha megharagudott, a vasculosot is ketté harapta mérgiben. Az inkább kedélyes Zsin őrmester, ki Fabricius ezredes idejében az Erzsébet- királyné zászlóval zászlortartója is volt a honvéd királyi »palota-örsegeknek«, sohasem volt ilyen hőrcsög természetű. Sőt »az ő idejéből« jellemző bakánoként fennmaradt a »vén csontok« között:

Zsin őrmester nyissa ki,
Vagy az ajtó rugom ki...

5.

Zsin Gyula szép, derék feleségével s kedves, házias lányjaival a békében és a tengersok megpróbáltatással járó világháboru alatt is lelke, felvirágoztatói lettek a honvéd laktanya cícomátlan, mégis oly barátságos, megnyerő fogadójának.

A mi kényelmet lehet adni egy katonának a sötétnél, miint a kantine boltjában, azt a kényelmet, azt a figyelmességet Zsin Gyulaék mind megadták. A sörök s borok (rizingli, kövidinka, veres bor) és a konha főzje (féként a különféle frissen főtt pörkölt felék)

között, mint a szokásos tulsűrű ültetés esetében.

A gyomok tömege is fokozza a levegőbeli nyirkosságot a töké körül, amennyiben azokon a harmat- és esősepek sokáig maradnak, azonfelül a talaj kiszáradása hátráltatva van, sőt maguk a gyomok is vizet párologtatnak. Ilyen esetben a szőlőragyának a megjelenése fokozódik és pedig egészen szembetűnően a töké alsó felében. Ez okoknál fogva sem szabad tehát a gyomokat a szőlőben egész nyáron át megtűni.

A betegség iránt való fogékonysága a tökének annál nagyobb, mennél nedvesebb a talaj; gondoskodjunk ezért kivált nehéztalajú hegyi szőlőkben az esővíznek felületen való gyors levezetéséről, ahol pedig szükséges, ott alagsóvezérsről is.

Hogy a tulsűrű töké növekedése mennyire emeli a levelek, de főképen a fürtök fertőzési lehetőségét, az ismeretes; a sűrű leveletlen belül ugyanis a nyirkossági viszonyok a fertőzésre és a terjedésre kedvezőek. Együtt jár ezzel az is, hogy az ilyen kedvező körülmények között fejlődött ragyagomba gyorsabban és tömegesebben hozza létre spóráit. Óvakodjunk tehát már ebből a szempontból is a tulságos trágyázásról és marhatrágya helyett folyamodjunk inkább káli- és foszorsavtrágyázáshoz.

Ismeretes, hogy a ragyagomba úgynevezett telelőspóráikkal telel át az őszkor lehullott fertőzött levelekben. Rendszerint május hónapban vagy június elején csirásznak az említett levéltörmeléken a telelőspórák langyos-meleg időjáráskor, és ezekről fertő-

oly felejtethetetlenül jöszöttek vitézeink előtt, hogy a Fricsóy karmester muzikusai, a 29-ik gyomlagrezhez átadott körömröbás cseh trombitások máiglan visszavágyójának a Zsin őrmester kántinjába, hol az ital és étel mindig jók, az adagolások pedig házias nagyok.

6.

Zsin Gyulát a jómód, a növekedő gazdagság sem forgatták ki természetesen, urias, kedves, előzékeny, figyelmes, őszinte magyaros viselkedéséből, megszokásaiából. Régi barátjaihoz, bajtársaihoz példás szeretettel ragaszkodik, s minden átlátnak a legjobb, legmegértőbb cimborája. Velük el-el mulat és mert kiválóan jó nótás ember, szívesen, szeretettel, jókedvvel el-eldalolgot. Időnként egy-egy magyaros lakomára magához hívogatja a »továbbszolgáló« bajtársakat. És kedves betyár nótáit, melyeket ezredparancsnoksága idején a mostani Ludovika-parancsnok Bartha tábornok is gyönyörűséggel hallgatott meg, férfias zengésű, szép, kedves magyar hangján el-eldalolgotja barátjainak:

Simonyiba van egy malom,
Bűbánatot örök azon...

7.

A három Zsin testvér, — (mert hárman vannak s mindnyájan jó nótás magyar), mikor egy-egy ilyen régi, bűbánatos, betyáros magyar nótát eldalolgot, szem nem igen marad szárazon és a talpas borsopohár — tele. Sőt akárhányszor repülnek is azok a poharak.

zódnek a talajhoz legközelebb levő új levelek. Ilyenkor azután a szelek és az esősepek végzik a közvetítést és okozzák a fertőzést, mely azután tovább terjed. Ezért ajánlatos tavaszkor, még mielőtt a rüggyek takadni kezdenek, a talajt rendszeresen és gondosan alakapálni (karsztózás), míáltal a fentebb említett fertőzött tavalyi levelek és levéltörmelékek a hantok alá kerülve, a rajtuk levő spórák artalmatlanokká tétetnek. Ezzel az elsődleges fertőzéseknek jelentékeny mértékben lehet elejét venni. Ebben persze a lelkiismeretes, céltudatos talajmunkápersze a lelkiismeretes, céltudatos talajmunkának kiváló része van.

Ameddig száraz időjárás uralkodik, a betegség a szőlőültetvényen csupán a fertőzött tökékre szorítkozik; amint azonban langyos és nyirkos idő áll be, ezekből az elsődleges fertőzésekből más töké is fertőződhetnek és pedig legkönnyebben a szomszédbeli töké. Egy legközelebb beálló esős időben azután a fertőzés általánossá válhatik. Mennél csekélyebb mértékben, mennél szórványosabban jelentkezik az elsődleges fertőzés, annál kevésbé gyors a betegségnek általános terjedése az illető szőlőben és annál könnyebb lesz a védekezés is a szokásos permetezési eljárásal.

Mennél alacsonyabban neveljük a tökéket, mennél közelebb kerül a levélzet a nedves talajhoz, annál nagyobb fokban vannak azok a szőlőragyától való fertőzéseknek kitéve. Tehát bizonyos határig való magasabb tökénevelés szintén egyik tényezőként szerepel a védekezés megkönnyítés tekintetében.

Eppen úgy kedvező hatása van e tekintetben a megfelelő időszakokban végzett hónalj hajtások eltávolításának, valamint a hajtások kötözésének. A tulmelyen álló sarjak, nevezetesen a tősarjak eltávolítására különösen ügyeljünk, mert ezeken létesülnek gyakran az elsődleges fertőzések.

Röviddel a virágzás ideje előtt és alatta nem ajánlatos semmiféle talajmunkát végezni, mert az ezáltal előidézett átmeneti fokozása a levegőbeli nyirkosságnak a virágok fertőzési lehetőségét előmozdítja.

A fentebb elősorolt óvintézkedések nem alkalmasak ugyan a betegség tökéletes megakadályozására, azonban rendkívül kedvezően támogatják a szőlőragyá ellen való védekezési tevékenységünket.

Mint hogy bizonyos amerikai szőlőfajok a Plasmapara-val (Peronospora) szemben teljesen ellenálló képességet mutatnak, azonban csak apró és nem élvezetes fürtöket teremnek, ezért ezeket kereszteztek európai szőlőfajtákkal, abban a reményben, hogy ezen az uton olyan hibrideket, fajkeveredéseket érnel el, amelyek az amerikai fajok ellenálló képességét átöröklik. Ha sok kísérletezés után ez a cél nincsen is egészen elérve, mégis létesültek ez uton már tökéek, amelyek ellenállóbbak a ragyával szemben, mint az európai szőlőfajták és amelyek — ha nem is jó, — de hasznavehető bort adnak. Ha tekintetbe vesszük, hogy ezek a tenyésztési kísérletek mindössze alig két évtized óta vannak folyamatban, akkor jogosult az a várakozás, hogy idővel olyan tökéek remélhetők,

amelyek igényeinknek még jobban megfelelendek, és hogy a végső cél: szőlőtenyészést folytatni fáradságos és költséges permetezések nélkül, talán mégis csak elérhető lesz.

Apró hírek.

(*) **A Paluggy-cég** szép megbízást kapott. A Szerbiában rekvirált borok pincekezelését bízták a pozsonyi előkelő Paluggy J. és fia cégére.

(†) **Gyászír.** Szomorú hirt kell a mi hűséges közönségünkkel közölnünk. Felelős szerkesztőnk édes apja, lidértejedl Kiss Szván, nyugalmazott igazgatótanító, 69 éves korában meghalt. Felelős szerkesztőnk gyászában munkatársai, a lap barátai ösztönelt osztoznak.

(l) **Új vendéglős.** A Baross-utczában a 41. sz. alatt lévő vendéglőt Rábel Ferenc neves kártyásunk vette meg. Eredményt kívánunk neki.

(o) **Konzervgyárak a vidéken.** Nagykőrösön a Gazdasági Egyesület elnöksége helybeli s Kocsár és Kécske községbeli érdekeltek bevonásával megbeszéléseket folytatott egy létesítendő konzervgyár ügyében. A konzervgyár a kerti és szántóföldi összes zöldségféléknek feldolgozása alakulna. — A Borsodmegyei Takarékpénztár elhatározta, hogy Miskolcon konzervgyárat alapít. A szükséges alapítke már együtt is van, úgy, hogy az új vállalat néhány napon belül megtartja alakuló közgyűlést és azonnal megkezdí működését is.

(—) **A községi műszerüzem igazgatójának büntetése.** A budapesti büntetőtörvényszék május hedeikén fogja tárgyalni Dénes Gy. Aladárnak, a községi műszerüzem igazgatójának nagy port vert bünterét.

(+) **Szörfőzde Győrött.** A Magyar Bank és Kereskedelmi Rt. Győrött, osztrák érdekeltek bevonásával, nagyszabású szörfőzde alapot, s ily célból a várossal tárgyalásokat folytat a szükséges telkek megvásárlása miatt. Az alapítke öt millió koronát tenne ki s kezdetben évi 100.000 hektoliter sört gyártnának, ami fokozatosan 200.000 hektoliterre emeltnék.

(x) **Kávéből — vendéglős.** A czél Oszkár kártyásunk, volt budapesti kávé, vendéglősnek csoport fel. A Dohány-utczában vette meg a 68. sz. alatti vendéglőt. Rendbehozta helyiségét s úgy kezdte meg üzletét.

(□) **Közgyűlés Kassán.** A »Kassai szállodások, vendéglősök és kávéosk ipartársulata« tavaszi közgyűlésén újabb elnökvé választotta a kiváló szakembert, Hájós Samut. Alelnökök: Szigovényi János és Deutsch Samu lettek. **Sz. A záróórak.** Bécsben már — 12 óra. Berlinben is az lesz hamar. Nálunk csak — a viz lesz drágább. Ez a legujabb terv. Mit meg nem tesz úrtunk a főváros.

Társas vacsorák:

Április 30-án: Vaczovszky Sándor vendéglőjében (IV. Váci-utca 38. sz. Tiszti Casinó).

Jóbarátok összejövetelei:

1917 április 28-án: Mohos Ferenc vendéglőjében, X., Hungária-ut 289.

1917 május 3-án: Verbőczy Lajos vendéglőjében, Városház-utca 4.

1917 május 10-én: Spiezer István vendéglőjében, Külső-Soroksári-ut 35.

1917 május 24-én: Hrabovszki György vendéglőjében, Gróf Zichy- és Hájós-u. sarok.

1917 május 31-én: Korl György vendéglőjében, IX., Ranolder-utca.

1917 június 14-én: Mirth András vendéglőjében, VII., Dohány-utca 7.

1917 június 21-én: Ritter Mihály vendéglőjében, IX., Tompa-utca 20.

1917 június 28-án: Bischof Pál vendéglőjében, IX., Közvágóhid-utca 8.

MI AZ UJSÁG?

Csalás hamisított sörrel. A nagyvárad rendőrség sűrűs megkeresést intézett a budapesti főkapitánysághoz, melyben arra hívja fel a főkapitányság figyelmét, hogy a főváros területén nagymértékű sörhamisítás folyik. Egy nagyvárad sörkereskedőnél ugyanis nagyobb palackos sörraktárt foglaltak le, amelyről megállapították, hogy a sör hamisított és az egészségre ártalmas anyagból készült. A kereskedő, akinek raktárát a nagyvárad rendőrség lefoglalta, azt vallotta, hogy a sört közvetítő utján Budapesten vásárolta, azonban hogy a közvetítő kitől szerezte be, nem tudja megmondani. A detektívek most az ismeretlen sörhamisítót keresik.

Ötszázkilencven üres lakás. A statisztikai hivatal kimutatása szerint a legutóbbi adatok szerint mindössze ötszázkilencven üres lakás volt Budapesten. A legtöbb üres lakás az 1915. év második bérnegyedében volt, amikor négyezer-háromszázhusz lakás nem talált bérlőre; azóta egyre kevesebb az üres lakás, míg most már rosszabb a helyzet, mint közvetlenül a háború előtt volt. Az ötszázkilencven üres lakásból kétszáznyolcvan egyzobás, százhatvanhét kétszobás, hetvenöt háromszobás, harminchat négyzobás, tizenkét ötszobás, tizenöt hatszobás és öt emélt is több szobás volt. Utletheigis a legutóbbi adatok szerint kilencszázhuszonhét volt üresen. Hány ebből a becukott vendéglő? Mert az is van ám sok. Több is a soknál.

A szeszesítalok ármaximálása Ausztriában. A szeszesítalok adójának alkoholiterenkint 1 korona 40 fillérrel való fölemelésével kapcsolatban maximális árakat állapítottak meg az adózás alá eső finomított szeszre, a belföldi rumra és a bolti pálinkára nézve; egyidejűleg a szeszre nézve néve 25, a rumra nézve 40 és a bolti pálinkára nézve 25 százalékos kötelező alkoholtartalmat állapítottak meg. A többi szeszesítal, különösen a különbözőlikörök, mint lukuscikknek nem esnek maximális alá. Kisüzemeknek jövőre a rendelkezésükre bocsátott szeszmenyiségből egyáltalán csak bolti pálinkát és belföldi rumot szabad készíteniök, a nagyobb üzemeknek is a rendelkezésükre bocsátott szeszmenyiség háromnegyede erejéig. Az új maximális árak, amelyek az adófölemelés mellett is csekélyebbek a legutóbbi időben követelt áraknál, a nagyban, illetőleg a kis-szinyban való árusításra nézve a következők: Szesznél literenkint 6,70, 7,30 és 9,30 korona, belföldi rumnál 6,20, 8,80 és 9,40 korona, bolti pálinkánál 3,20, 4,20 és 5,40 korona. A községi pótlékok a maximális árakban nem foglaltatnak benn. A szesztermelés jelenleg a normális béketermelés egyenlőcádá.

A tanács a tengerliszt árának revízióját kéri. A tizes élelmézőbizottság kifogásolta azt, hogy a kormány a kukoricaliszt árát husz fillérrel drágábban állapította meg a buzaszisztnél s e miatt drágítani kellett a rosszabb minőségű kevert lisztből készült kenyeret. A tanács most sűrűs fölterjesztést intéz a kormányhoz, hogy a kukoricaliszt 62 filléres árát vegye sűrűsön revízió alá, annál is inkább, mert ez az ár a tengeri maximális árával nem áll arányban, amennyiben a kukorica márciusban métermázszankint 30 korona 50 fillér (csöves tengeri),

illetve 37 korona (morzsolt tengeri) és mert közismert dolog, hogy a tengerliszt előállítása alkalmával a tengerből előzően kivonják az olajtartalmu csírt, amelyből igen értékes olajat állítanak elő, melynek nagyban való gyári ára métermázszankint 1000 korona. Ezzel kapcsolatban a tanács azt a kérést terjesztette elő a kormányánál, hogy ha a revízió ellenére a tengerliszt árát nem szállítaná le, abban az esetben a tengerlisztnek a buzakenyérliszttel szemben való ártóbbletét ne a fogyasztóközönségre hárítsák, hanem azt a kormány más módon fejezze, hogy így elkerüljék a kenyér árának fölemelését. Köztudomású, hogy a kenyér ára kihatással van a többi élelmi és életszükségleti cikkre is, úgy, hogy ha a kenyér ára most megdrágulna, az előreláthatóan maga után vonná a többi cikk megdrágulását is. Ezt pedig a mai nehéz viszonyok között mindenképpen el kellene kerülni.

Olesőbb a tojás. A tojásárak egy idő óta csökkennek. A legutolsó hivatalos ármegállapítás szerint az osztályozott tojás ládája már 410 korona, a felsőmagyarországi áru pedig 390 korona volt. Most ezeket az árakat is leszállították és a legújabb ármegállapítás szerint az osztályozott bácskai, bánáti, tiszai, erdélyi és danuntuli áru ládája 400 korona, a felsőmagyarországié 390 korona, az eredeti minőségű áru ládája pedig csomagolással együtt 380, illetve 370 korona. Kicsinyben való árusításnál a költség és polgári haszon felszámítása van megengedve. A spekuláció az árakat a tojás kivitelre rendelt előtt 500 koronán felül hajította fel.

Városi vendéglő Szegeden. Szegedről jelentik: Vasárnap nyílt meg Szegeden a városi közéletmezői hivatal kezelésében a városi vendéglő. A vendéglőben a hét öt napján az ebédhez hét deka sült, vagy főtt hus jár, valamint leves és főzelék, a hústalan napokon hal vagy tojás és főzelék. A vacsora kolbász, virsli, tojás, máj, főzelékek. Az ebéd és vacsora kétszer hat deka kenyérrel, két korona. A valszinű deficitet a közéletmezői üzem jövedelméből fogják pótolni.

A maximális árak túllépése. Németországban már gyakran utaltak arra, hogy azok a büntető szankciók, amelyeket a maximális árak túllépése esetére alkalmaztak, meglehetősen enyhék, illetve nem olyan szigorúak, hogy azokat a spekulánsokat, akik »háborús nyereségre« rendezkedtek be, visszariasszák a spekulációs tulkapasoktól. Követelték, hogy a pénzbüntetésen és az esetleges elzáráson kívül a szóbanjövő készleteket el is kobozhassák, tekintet nélkül arra, hogy az áru annak a tulajdonában van-e, aki a maximális árát túllépte. Ennek a mozgalomnak eredménye is volt, amennyiben a jövőben a készleteket el is kobozhatják. Ez okos intézkedés. Mikor kerül erre a sor — nálunk?

Hírek a burgonyáról. Burgonya a jegyek Bécsben. Az életmezői hivatal javaslataira Bécsben a jövő héten ideiglenesen burgonyajeggyel léptetnek életbe. A végleges szabályozás öszek lesz. A készletek szűkösi volta miatt csak kis adag biztosítható, amelyet nem repával és husz vaggon köleskásával igyekeznek pótolni. Egyelőre fejenként egy-egy hétre félkiló burgonyát számítanak. — Egy kiló burgonya a heti adag Budapesten. A tizes élelméző bizottság bizalmas értekezletén Berczell Jenő dr. tanácsos, a városgazdasági ügyosztály vezetője bejelentette, hogy az életmező burgonyajegyrendszer első hetére személyenként egy kilóban állapították meg az adagot. A jegyre

járó burgonyamennyiséget hétről-hétre fogják megállapítani és ha ez az adag kevés volna, később nagyobb adagot szabnak meg. — Hát Franciaországban mi van? A francia lapok jelentése szerint Franciaországban csaknem teljesen fogytán van a burgonya. A meglévő készlet néhány hónapra sem fedezheti a szükségletet, a termelés folytatása pedig lehetetlen. — Tíz vaggon elrejtett burgonya. Győr vármegye közigazgatási bizottságának április havi ülésén Német Miklós alispán közölte, hogy Hététen a névtelen feljelentésre indított vizsgálat során 10 vaggon elrejtett burgonyakészletet találtak és elég szemérmetlenek voltak ahhoz, hogy még vetőburgonyát is kértek.

A záróóra dolgaiban a belügyminiszternél jár a kávécsok küldöttsége és kérte, hogy a nyári időszámítással egyidőben hosszabítsa meg a kormány a záróórát. A miniszter azt felelte, hogy április 16-ára, tehát a nyári időszámítás megkezdésének idejére semmiesetre sem rendelik el a meghosszabbítást, ellenben mielőtt meghosszabbodnak a napok, minél előbb intézkedés fog ez irányban történni. A küldöttség erre azt a kérést terjesztette elő, hogy lehetőleg már május első napjára hosszabítsák meg a záróórát.

Sok a kenyérgygy. A tizes élelméző bizottság ma délután bizalmas értekezletet tartott, amelyen megállapította, hogy Budapesten körülbelül egymillió kenyérgygyet adnak ki, pedig nincsen ennyi lakosa a fővárosnak. A bizottság azt javasolja a tanácsnak, adjon ki figyelmzettető a háztulajdonosok és házteljesítők részére, hogy ezentul minden kenyérgygy-visszaelést elzárással fognak büntetni. Magunk is úgy hisszük, hogyha kevesebb lesz a kenyérgygy: több lesz a kenyér.

Román gabona Budapesten. Malomkörökből eredő hír szerint a hajózás megnyitása óta a román buzából az utóbbi napokban érkezett az első tiz uszaly a fővárosba. A buza átvételét megkezdték, sőt részben már az őrlés is folyamatban van. Az említett 10 uszaly román buzából nyert lisztet kizáróan a hadvezetőség liszt-szükségletének kielégítésére fordítják. A román gabonát hír szerint a Hungária- és a Henger-malom fogják feldolgozni.

Nyitva adandók postára az Erdélybe szölv levelek. Illetékes helyről jelentik: A leveleknek nyitva való feladása ezidőszert az következő területeken kötelező: Máramaros, Fogaras, Brassó, Háromszék, Nagyküküllő, Kisküküllő, Udvarhely, Csik, Marostorda, Szolnok-Doboka és Beszterce-Naszód vármegyék egészen, továbbá Kolozs megye tekei, mezőörményesi és nagy-sármási, Torontál megye antalfalvai, nagybecs-kereki és pancsovai, Temes megye kevevári és fehértemplomi, Krassó-Szörény megye orsovai és ujmolodvai járásai, Hunyad megye petrozsényi, Szeben megye gagydisznói járasa, Fiume város, valamint Horvát-Szlavonországok egész területe.

A Délmagyarországi Vendéglősök és Kávécsok Ipartársulata, amely a háború dacára örvendetesen fejlődött, a napokban tartotta meg évi közgyűlést Schubert Péter, a mindenkor agilis és szorgalmatkesz elnök elnökölte alatt. Schubert Péter üdvözölte a megjelenteket és a jegyzőkönyv vezetésére felkérte Zwirn Mór titkár, aki előterjesztette az évi jelentést. Megemlékezett a jelentés a háború okozta nehéz viszonyokról, amelyek a vendéglősökre és kávécsokra nem csekély terheket róttak. Köszönetet mondott Geml József polgármesternek és Lindner Armin tanácsosoknak, akik az ipartársulat tagjait mindenkor készséggel támogatták méltányos kéréseikben. Kegyelettel emlékezik meg a hősi halált halt Lenhardt Mihály agráról és az itthon elhalt Sterbenz József és Holcz Miklós tagokról. Az elmúlt évben 130-ról 184-re emelkedett a tagok száma. Jótékony célra az ipar-

társulat 500 koronát adományozott. A választások a háború utáni időre maradtak. A pénztári jelentés szerint van az egyletnek 2500 korona vagyona, ebből 1500 kor. van hadikölcsönkötvényekben. A közzülés a jelentéseket elfogadta és a felmentvényt megadta. Schubert Péter indítványára köszönetet mondak Szeghny Vilmos volt kir. pénzügyigazgatónak és időzőlték utódját, Dögl Adolt pénzügyigazgatót. A pincésiskoláról történt ezután beszámolás, amelynek Bergmann Adolt a buzgó és lelkiismeretes igazgatója; az iskolának 53 növendéke van, akik közül az idén kilencen szabadultak fel. Rónai A. János ezután köszönetet mondott Schubert elnöknek az ipartársulat érdekében mindenkor tamustott pártfogó jóindulatáért, továbbá a városi tanácsnak, amely a vendéglősök és kávéos érdekeit a lehetőség szerint védi. Schubert Péter indítványára a temesvári sörgyárnak is kelles hangon szavaztak köszönetet, amiért sörkészletek állandó juttatásával lehetővé teszi az üzemek zavartalan fenntartását. Erről írásban értesítik a gyárat. Végül elhatározta a közzülés, hogy kioldottság után járnak el az Országos Közélemezési Hivatal vezetőjénél, akifől a kávéos részére fagylalt-cukor kiutalványozást kéri. A kioldottság hétfőn este utazik Budapestre az elnök vezetésével.

Szőlővédekezésanyagok beszerzése Németországban. A német szőlőbirtokosok védekezőanyagszükségletét az ottani hivatalos körök, ügylátszik, folyó évben is teljes mértékben lesznek képesek kielégíteni. Így a német szaklapokban között hír szerint, a hatóságok a vidéki szőlészeti egyesületeknek a következő mennyiségeket fogják kiutalványozni: 335 vaggon részgálicot 145 márkás (226 K) egységáron, 40 vaggon Perocidit 95 márkás (147 K) és 335 vaggon (!) kénpórt 47 márkás (73 K) egységáron. Német szövetségeink tehát nyugodtan nézhetnek a szőlészeti évad elé, mert az ő terméseitek sem a lisztharmat, sem a firtperonospora nem fogja elpusztítani.

A német borforgasztási kényszer felülgészítése. Amint ismeretes, Németországban a legtöbb jöhír vendéglőben és szállodában étkezési idején sört vagy eggyáltalán nem lehetett kapni, vagy csakis palackosított igen drága áron, de ezzel szemben minden vendég köteles volt egy palack bort rendelni. Ez így volt a legtöbb időig, még háború alatt is. De legújában — a bor- (és étel-) árak jelentékeny emelkedése és a borhiány miatt, ettől a kényszerből a vendéglősök részint önkényt elállottak, részint hatóságilag tiltattak.

Halálozás. Malosik Antalé, született Katzer Emilia urnó, Malosik Antal, a »Budapesti szállodások, vendéglősök és koreszmárosok ipartársulata« tiszteletbeli alelnökének és a »Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége« és orsz. nyugdíjgyűléstünetik igazgatósági tagjának neje f. évi március hó 30-án rövid szenvedés után 53 éves korában, boldog házasságának 24-ik évében meghalt. — Schell József, volt vendéglős, a »Budapesti szállodások, vendéglősök és koreszmárosok ipartársulata« választmányának több évtizeden át volt választmányi tagja, f. évi március hó 27-én 58 éves korában rövid szenvedés után meghalt.

A tej árának maximálása. Szerdán jelent meg a hivatalos lapban a tehéntej árának maximálására vonatkozó kormányrendelet. A rendelet értelmében a teljes tejtéj követhető legnagyobb ár literenként:

1. Kis és nagyközségekben helyt átvéve a) a termelő és másfelől a tejkereskedő, tejszövet-

kezet, feldolgozó-telep vagy tejjgyűjtő állomás között levő viszonylatban ötven fillér; b) a termelő és fogszató közötti viszonylatban házhöz szállítva ötvennégy fillér; c) a tejkereskedő, tejszövetkezet, feldolgozó telep, tejjgyűjtő állomás és másfelől a fogszató közötti viszonylatban ötvenhat fillér. 2. Rendezett tanácsú városokban: a) a termelő és másfelől a tejkereskedő, tejszövetkezet, feldolgozó telep vagy tejjgyűjtő állomás közötti viszonylatban ötvenkét fillér; b) a termelő és fogszató között levő viszonylatban házhöz szállítva ötvennégy fillér; c) a tejkereskedő, tejszövetkezet, feldolgozó telep, tejjgyűjtő állomás és másfelől a fogszató közötti viszonylatban ötvenhat fillér. 3. Törvényhatósági joggal felruházott városokban: a) a termelő és másfelől a tejkereskedő, tejszövetkezet, feldolgozó telep, tejjgyűjtő állomás között levő viszonylatban ötvenhat fillér; b) a termelő és fogszató között levő viszonylatban házhöz szállítva ötvennyolc fillér; c) a tejkereskedő, tejszövetkezet feldolgozó telep, tejjgyűjtő állomás és másfelől a fogszató között levő viszonylatban hatvankét fillér. 4. Budapestben: a) a termelő és másfelől a tejkereskedő tejszövetkezet, feldolgozó telep vagy tejjgyűjtő állomás viszonylatában ab feladó-állomás hatvan fillér; b) a tejkereskedő, tejszövetkezet, feldolgozó telep, tejjgyűjtő állomás és másfelől a fogszató között levő viszonylatban kannatej nagybani eladásnál zárt kannákban való szállítás mellett hetvenkét fillér, ugyanez kicsinyben, nyílt edényből kimérve hetvennyolc fillér, palacktejt nagybani hetvennyolc fillér, ugyanez kicsinyben nyolcvannégy fillér.

A Közélemezési Hivatal elnöke egyes csoportokra és városokra, meg községekre nézve egyaránt eltérő árakat, állapíthat meg. Egy másik szakasz felhatalmazza a Közélemezési Hivatal elnökét, hogy a tehén- és juhtejből készült sajtának és juhtúrónak legmagasabb árát megállapíthassa, az utána következő szakasz pedig kimondja, hogy ez a tehenet a tehéntej és tejtermékek szállítása iránt kötött szerződések hatályosságát nem érinti, de a termelő a maximális árnál akkor sem követheti többet, ha a szerződésben kikötött ár a maximális árát meghaladja. A Közélemezési Hivatal elnöke által megjelölendő városokra vonatkozólag határozatlan időre meghosszabbítható a tejszállítás iránt kötött és a jelen rendelet hatályosságának idején lejáró olyan szerződések, amelyeket egyes városok lakosságának tejjel való ellátásra kötöttek. — A büntető rendelkezések elzárással, pénzbírsággal és a készletek elkobzásával fenyegetik meg a rendelet ellen vétőket. A rendelet már életbe is lépett.

Császárfürdő Budapestben. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Első-rangú kőnes hévívízű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdő, iszophorogatók, uszodák külön hálóhelyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők, hőlég, szénsavas- és villamos vízfürdők. A fürdő kitűnő öredénytelny használatnak, főleg csu-zos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s állesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szőlő kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

(o) Löwenstein M. utóda Horváth Nándor cs. és kir. udvari szállító. Ferdinánd bolgár király-ut 4. szám. Telefon: 43-31. és József 39-88. — Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőseinek és kórházainak állandó szállítója. Fiók-üzlet: IV., Türr István-utca 7. Telefon 11-48.

Jó ezt tudni.

1. **A dohány, mint a kolera ellen alkalmas védelmi szer.** A különböző tudományos kutatások kétségtelenné tették, hogy a dohányzás jó védelmi szer a fertőzések ellen. Az északi fronton a Pripjet és Dnjester mocsaras vidékein, megállapították, hogy a dohányos katonák kevesebbet eszik ugyan, de amál ellenállóba minden ragállal szemben. Kolerabacillusok — amint a kísérletek megállapították — a dohányfüstben aránylag rövid idő alatt elpusztulnak. Így például egy szivaron, melyre másfél millió bacillus tartalmazó egy köbcentiméter vizet csepegtettek, huszonnégy óra leforgása után a bacillusokna nyoma sem volt található.

2. **Szabaddföldi korai zöldségek.** Az idén kétszeresen is reá vagyunk utalva arra, hogy a zöldséges kertből mentől hamarabb szedhessünk zöldségféléket. E célból arra kell törekednünk, hogy korán tavasszal, amint a földhöz hozzáférhetünk, olyan zöldségek magvait veteményezzük, amelyek gyorsan fejlődnek és hamarosan használhatók. Ilyenek: karották, vágvis a kurta murokrépak, laboda, előcsíraztatott ékezési burgonyák, hónaposretek, májusi répák, korai kalarab, áttiltetett fejjaláták, fehérrépak, amely utóbbiak burgonya-pótlékul már május első felében nagyon jól felhasználhatók. Eppen így a karó-, vagy tarlórépak is; szintugy az átteleltetett, vagy korán vetett labodák, olaszkel, sőt a korai fejes káposzták és hasonlóak.

Irodalom.

»A fergetgeből«. Ez a címe lapunk munkatársa, Móríc Pál jeles író legújabb könyvének. Szépséges magyar rajzokat, megjegyzéseket olvashatunk Móríc Pál új könyvében. A háború világfergetege idején íródtak ezek a meleg, színes, megkapó írások hősről, katonákról, kik a lövőárok labirintusaiban szenvedtek és védtek a magyar földet, a magyar hegyeket, folyókat, kunyhókat és palotákat; hősről, az itthon szenvedő, verejtekező és nélkülözö gyerekekről, asszonyokról, öregekről, kik meletők voltak katonáinkhoz. A szép, vaskos, művészi módon kiállított könyv ára 5 korona. S ez az öt korona utolsó pillérig a mi házi honvédekink, az 1-ső honvéd gyalogezred özevgyeinek és árvaának jut. Tehát nemcsak értékes, magas színvonalon zengő könyv kerültek az asztalunkra, elolvasása után a szívünkbe, hanem a budapesti első honvédek árvaít és özevgyeit is támogatjuk. Ajánljuk is olvasóink szerető figyelmébe ezt az igazán becses könyvet, a nagy világhíresnek ezt a muzsikás dokumentumát. Móríc Pálnak peúig észintén gratulálunk, mikor gazdag szívét újra megszólaltatta az ő sajátosan simogató, becöző, édesbus magyar nyelvében. A könyvet kiadóhivatalunkban is meg lehet rendelni.

A BORSZÉKI MADONNA savanyuvíz, kitűnő borvíz és asztalvíz.

Megrendelhető: Borszéki Fürdővállalat Részvénytársaságnál, Budapest, V. Nádor-u. 6. Telefon 157-81 és 162-84

Teljesen vasmentes, a bort és pezsgőt nem feketíti. Dus savtartalmánál fogva az emésztést kedvezően befolyásolja.

A szerkesztő postája.

Minden olvasónknak. Hétköznapokon délután 3-5-ig szerkesztőségünkben szívesen állunk mindenkinek a rendelkezésére. — **K. L.** A héten ott leszek. Akkor meghallgatom. Megbeszéljük, mit tehetünk. Esetleg az ípartesületnél járunk el. — **H. S.** A szó úgy ér valamit, ha bátor. A tett, ha idejében történt meg. Ne féljen az igazságtól. Mi sem félünk. Figyeltségünket el nem adhatjuk — senkinek. — **R. Sz.** Ostobaság az az örökös idegen majmolás. Minden szaklap kötelessége, hogy figyelmeztesse, ösztökélje a vendéglős- és kávésipar szakembereit a — magyarságra. Tényleg étlap van s nem Speiz-ceti; vendégfogadó s nem Gasthof; vendégülthón s nem pension; központi nagy szálló s nem grand Hotel imperial; stb. Urí, művelt, igaz szakember, ha magyar: erre nagyon, nagyon vigyázz. — **T. K.** Cikke jó, de hosszú. Ha megrövidíthi jobb is lesz; közöljük is. — **Nem közölhetők:** Friss adók. — A buliaság szállodája. — A bor táncol. — Bírói feljegyzások. — A sörbankarok. — Kár és védelem. — Új vendéglősök. — Kik ök?

Főszerkesztő: GYÓKÖSSY ENDRE dr.

Felölős szerkesztő: KISS ISTVÁN dr.

A budafoki magy. kir. pincemesteri tanfolyam pincéjében az 1917. április 27-énd. e. 10 óraker tartandó

borárverésen

eladatnak a dícsőszentmártoni m. kir. állami közpincéből Budafokra beszállított borok. A venni szándékozók az előrverendő borokat f. évi április hó 24-én valamint az árverés napján is megizlelhetik.

Árverési feltételek:

1. A borok hordók nélkül, jelzett ürtartalmakkal hordónként árvezeretnek, — legkisebb felüligérés — de csakis a kikéltátsi áron felül 1 korona hektoliterenként. 2. Minden árvezerő tartozik az árverés megkezdése előtt az illető bormennyiség kikéltátsi ár szerinti értékének 10, azaz tíz százotjátát bánatpénzzel letenni. 3. Ha a leütés alkalmával egyszerre két ígért hangzanék, s a felüligérés személye megállapítható nem volna, az árverés újra kezdendő. 4. A leütés után a bor 14 napig a pincében maradhat, s ezen idő alatt köteles a vevő a megvett bor árát teljesben kifizetni. Ha a bort a 14 napon belül el nem szállítaná, az úgy tekintetik, mintha az állami közpincébe kezelt végett adatott volna be s a vevő köteles magát az áll. közpincék szervezeti szabályaiban előirt feltételeknek alávetni. 5. A borok elszállításánál csak új hiteltesítési hordók használhatók, s a vételár kifizetésénél ezek ürtartalma az iránypadó. 6. A vételár után járó II. és III. fokozat szerinti belyegjilleteket a vevők fizetik.

■ 1915. évi neszmlývidéki hegyi fehér ■

ó bor

a legjelesebb fajokból 110 hektó a 4 kor. termelőltől eladó ab pince. Ugyanott 500 liter 1915. évi vörös ó bor a 5 kor. ab pince eladó. :: Tudakozódní lehet

**Czigány Györgynél,
Győr, V., Fő-tér 2.**

Moslékot

keresek havi béreltre az V. vagy VI. kerületben.

Telefonsz.: 92-76.

Szállodások és vendéglős urak figyelmébe!

Áruhiány miatt kérném a tavaszi szükségletüket minél előbb fedezni

Vászon és damaszt árukban

	Kor. értek
Rumburgi vászon lepedő 140/220 drbja 30, —	
" " " " 175/20 " " 35, —	
Dupla damaszt abrosz 150/150 " " 20, —	
" " " " 150/180 " " 25, —	
" " " " 150/250 " " 20, —	
" " " " 50/300 " " 30, —	
Dupla damaszt szalvéta 64/64 tucattja 32, —	
" " " " 68/68 " " 65, —	
Színes kávé szalvéta " " 45, 50	
Damaszt törülköző " " 55/120 " " 70, —	
Neh. " " 55/130 " " 75, —	
Egész neh. " " 60/130 " " 95, —	
Neh. damaszt párna huzat 78/88 drbja 12, —	
Flanel takaró 150/200 " " drbja 25, —	
Tevéször " " 150/200 " " 35, —	
Pique takaró róza és kék 15/20 " " 34, —	
Trico nyári takaró 150/200 " " 28, —	
Vászon pohár-edénytörölt tet 18., 30., 38	

DEUTSCH FERENC

:: vászon és damaszt áruhaza ::
szállodások és vendéglősök szállítója

Budapest, VIII., Mehmed szultán-ut 10.

Alapítási év 1895

Telefon: József 4 — 60.

Szakértelem nélkül nincs kellő termés!

A szőlősgazdák nagy része évek óta azért szüretel oly keveset, mert szőlőit megfelelő gondozásban nem részesíti — és borát helytelenül kezeli. — Minden a szőlő- és borgazdaság köré tartozó munkára megtanítt a -

„BORÁSZATI LAPOK“

(szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. Köztelek.)

mely vasárnaponként jelenik meg.

Mutatványszámot kívánára 3 héten át küld.

BOR

50 hl 30 éves ménesi, 30 hl 8 éves pálosi fehér, kiváló minőségű, palackozásra alkalmas.

Kapható: KOZMA Albertnél Lippa (Temes megye).

4—5 Waggon

1915. termésű prima

rizlingbor

kisebb tételekben is dr. Löbl Simon Inárcs-kakucsai szőlőjében eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál:

Löbl Sándor, Budapest,
VI. ker., Nagy János-utca 7. sz.

Fővárosi Sörfőző

R.-T.

Kőbányán

márazelsőévben

248.000 hl. sört

gyártott, ez bizonyítja legényesebben söreinek kitűnő minőségét.

A Bethleni

nagyvendéglő

1917 április 24-től bérbeadó

Feltételeket közli: gróf Bethlen András örökösének intézősége Bethlen.

Jótállás a biztos eredményéért.

Reitter Oszkár

nagybecskerekí ny. lókapri fány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű tulajdánnya

Törv. védve.

a Patkánin

patkányirtó-szer, (nem mérég) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és fölülmul minden más irtószert. **Egy doboz ára 3 K.**, mely elegendő körülbelül 10 patkány kiirtásához. Minden dobozhoz használati utasítás van melékelve. Ismertető prospectust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságú gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a PATKÁNYI gyár egyedüli elárúsító a, a Torontáli Agrárbank Részvénytársaság, Nagybecskereken.

271. tan. szám.

HIRDETMÉNY.

Közhírré teszem, hogy a Lőcse város tulajdonát képező

nagyszálloda és vendéglő

1917. évi december hó 31-ig terjedő időre zárt írásbeli és illetve nyilvános szóbeli árverés után

bérbeadatik.

Az írásbeli ajánlatok f. évi április 30. déli 12 óráig 550 korona bánatpénz kíséretében, avagy annak a városi pénztárnál történt letételét igazoló nyugta kapcsán zárt borítékban oly nyilatkozat mellett nyújtandók be hivatalomhoz, hogy ajánlattevők a hivatalomban bármikor megtekinthető árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

A nyilvános szóbeli árverés határidejéül pedig április 30-ának délután 3 óráját tűzöm ki, amelynek megkezdésekor a szóbeli árverésen résztvevők 550 kor. bánatpénzt letenni, vagy annak megtörtént letételét tanúsító nyugtát felmutatni kötelesek.

Lőcse, 1917. március 29-én.

Polgármester.

Világszerte utánnozzák

Szent-István dupla malátásör utólérhetetlen

Gyártja a
Kőbányai Polgári Serfőző R.-T.
Budapest—Kőbánya.

Veszek dugót, pezsgődugót.

Használt pezsgődugóért, nemtörőttekért
fizetek 29 fillért darabonként, használt palackdugóért K 4.80 kilónként, újakért K 20-at. Ezen fajtákat minden előzetes érdeklődés nélkül átveszem postán vagy vasuton szállítva utánvét mellett. **Kaszir Emil Budapest, VIII. Alpár-u. 10. Garay-tér mellett** Telefon szám 26—36.

PAPIRSZALVÉTA
fehér creppe

1000 drb lapos kor. 8.50 hajtogatva kor. 9.—
Éttermi szalvéta 000 drb lapos kor. 19.—
Hajtogatva kor. 20.—

BERKOVITS KÁROLYNÉ
Hektokraph sokszorosító éttermi, kávéházi cukrászparti és papírszalvéta raktára.
BUDAPEST, VII., Sip-u. 4. sz. — Telefon: 106—07. sz.

COGNAC

Czuba-Durozier et Cie

francia cognac-gyár

Promontor.

Alapított 1884-ben.

Iparso

fagyalt, jegeskáv, hidegkésztmények előállításánál a jég szósárára valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szöbel vagy írásbeli kéredezőködsére díjmentesen nyújt
A Magyar Királyi Söjvedék Vezérügynöksége
BUDAPEST, V., Váci-kört 32. sz.

SAJT.

Többféle kemény és lágysajtot legfinomabb minőségben gyárt, továbbá eredeti ementháiban állandóan nagy raktárt tart:

Stauffer és Fiai
magyarországi sajtgyárak
Répcelak

Mielőtt

szükségletét valódi hegyi málna

szörpben fedezné, kérjen mintázott ajánlatot
STEINER ÉS LÖWY

első beszercebányai hidraulikus gyümölcs-sajtoló és szörpgyártó
Beszercebányán

LITCKE L.

pezsgőboryár-telepe PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3.

Frígyes főherczeg ö császári és királyi fensége, Salva-tor Lipót ö cs. és kir. fensége és „Nemzetközi Háló-kocsi” és „Európai Express Vonat-társaság” szállítója.

PEZSGÓFAJOK:

„SPORT GRAND VIN SEC”, „CA-SINO EXTRA SEC”, „FORENGLAND” (savanykás), „BRITANIA EXTRA DRY” (cukor nélkül)

TORLEY

DREHER ANTAL SERFŐZDEI R.-T.
BUDAPEST-KŐBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36. Saját palackz-töltés

Ajánlja kítűnő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kivitteli márcziusi-, korona- (à la pilseni), malata-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla malata kősör, kökorsókban. Nagyobb sörmennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

AZ „ERDÉLYI PINCZE - EGYLET”

császári és királyi udvari szállítók
KOLOZSVÁROTT.

Sürgönczim: Bortermelők szövetezete, Kolozsvár.

Ajánlja egyenesen a szövetkezeti termelő tagjaitól beszerzett és minden kiállításon elsőrendű érmetek nyert tisztán kezelt és kítűnő minőségű fehér- és vörös-, asztali-, pecsenye- és gyógyhorait. Megkeresésére készséggel küld árlapot az igazgatóság.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVENY-SERFŐZŐDE
Budapest-Kőbánya.

Fennáll: 1854 óta A legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőzde évi gyártó képessége **1,000.000 hl.**

Hordósörrendelés Budapestre: VIII., Esterházy-u. 6. Telefon József 4—29. Angyalföldi jégverem: Telefon 115—85. Budai jégverem: Telefon 45—40. Vidékre X. Kúljásberényi-út 11. Telefon 52—58 és 52—00. Palackszállítás Budapestre és vidékre X. Kúljásberényi-út 11. szám. Telefon 56—58. Budapestre a városi sörraktárakban is